

2.5.2.2. Pamięć werbalna

Mimo, iż ogólnie rzecz biorąc pamięć długotrwała jest sprawniejsza od krótkotrwałej, to i w jej zakresie znaleźć można podział na lepiej i słabiej rozwinięte funkcje. Wyniki badań nad pamięcią długotrwałą prezentują się znacznie lepiej, gdy materiał jest werbalny i logicznie spójny niż wizualno-przestrzenny.

Materiał werbalny także nie jest jednolity pod względem łatwości w zapamiętywaniu. W teście powtarzania słów bezsensownych dzieci z zespołem Williamsa uzyskują gorsze wyniki niż gdy mają zapamiętać słowa należące do jednej kategorii, np. owoce. Osiągane wyniki w teście powtórzeń elementów tworzących logiczną całość, możliwych do pogrupowania w kategorie, nie odbiegają od wyników grupy kontrolnej (Bellugi i in., 1994, za: Semel, Rosner, 2003).

Karmiloff-Smith, Grant i Berthoud (1993) zaprezentowali ciekawy eksperyment. Zadaniem badanych było nauczenie się sztucznie utworzonych słów, które były umownymi nazwami fikcyjnych zwierząt i przedmiotów. Dzieci z zespołem Williamsa w próbie bezpośredniego odtworzenia wypadły lepiej niż dzieci z grupy kontrolnej (Semel, Rosner, 2003).

Karmiloff-Smith (1992) przeprowadził test uczenia się powiązanych ze sobą par wyrazów (paired-associate learning). Dzieci z zespołem Williamsa z łatwością zapamiętały 20 par w kategorii „państwa i ich stolicy”. Uzyskiwały lepsze wyniki, gdy do nazwy państwa (bodziec) miały podać nazwę stolicy, niż w odwrotnej kolejności (za: Semel, Rosner, 2003).

Dzieci z zespołem Williamsa osiągają zaskakujące wyniki w teście powtórzeń krótkich opowiadań. Po wysłuchaniu przeczytanej przez egzaminatora historyjki miały za zadanie odtworzyć ją z pamięci. Zarówno w teście bezpośredniego, jak odroczonego powtarzania dzieci z zespołem Williamsa przewyższyły grupę kontrolną. Uzyskały wyniki lepsze niż ich rówieśnicy oraz dzieci z takim samym ilorazem inteligencji werbalnej (Udwin i Yule, 1991, za: Semel, Rosner, 2003).

Przyczyn trudności w nauce czytania można dopatrywać się w słabszej pamięci pojedynczych liter. Dzieci z zespołem Williamsa zazwyczaj osiągają słabe wyniki w testach polegających na odtworzeniu fonemów zaprezentowanych oddzielnie np. „b-e-t”-„b-a-t”. Wpływ na to może mieć wizualne podobieństwo liter (Semel, Rosner, 2003).

Badając zależności między zapamiętywanymi wyrazami, Vicari i Carlwimo (1996) wykazali, iż na szybkość i trwałość zapamiętywania zarówno u dzieci z zespołem Williamsa, jak i z grupy kontrolnej mają wpływ długość słowa oraz liczba sylab,

z których jest zbudowane. Na proces zapamiętywania dzieci z ZW nie miała natomiast większego wpływu częstotliwość występowania danego słowa. Z taką samą łatwością zapamiętywały słowa powszechnie używane, jak i bardzo wyszukane. Wynik ten odzwierciedla się w bardzo rozbudowanym słowniku osób z zespołem Williamsa (Bellugi i in., 2000, za: Semel, Rosner, 2003).